

Skibsfartens og Luftfartens Redningsråds årlige

Redegørelse for Sø- og flyveredningstjenesten i Grønland

2024



Søredning betegner indsatsen til redning af nødstedte på havet med alle nødvendige midler.

Flyveredning betegner den redningsindsats, der udføres til undsættelse af fly i nød.

Indhold

Resumé	4
Indledning	5
Baggrund og organisation.....	6
Sø- og flyveredningstjenesten i Danmark	6
Skibfartens og Luftfartens Redningsråd	6
Opfyldelse af mål- og resultatkrav for 2024	8
Redning.....	8
Beredskab	10
Reaktionstid	11
Uddannelse	13
Sammenfattende betragtninger og tiltag	14
Konklusion	15

Resumé

Skibsfartens og Luftfartens Redningsråd fastlægger løbende en række målepunkter (mål- og resultatkrav), der sætter rådet i stand til at følge og evaluere sø- og flyveredningstjenesten i Grønland samt afdække udviklingstendenser i redningstjenestens operative indsats.

I den årlige redegørelse vurderer rådet på baggrund af de fastlagte mål- og resultatkrav sø- og flyveredningstjenestens indsats det pågældende år.

Skibsfartens og Luftfartens Redningsråd vurderer samlet set, at sø- og flyveredningstjenestens indsats for året 2024 er **delvist tilfredsstillende**.

Den samlede vurdering bygger på opfyldelsesgraden af de mål- og resultatkrav, der er fastsat for redningstjenesten i Grønland.

Målet for redning er **ikke opfyldt**, idet sø- og flyveredningstjenesten har haft en gennemsnitlig redningsprocent på 93,8 % over den seneste femårige periode. Det er marginalt under kravet på 94 %. Det vurderes, at den primære årsag til den lave redningsprocent skal findes i, at der de seneste år har været relativt få redningsmissioner, hvorfor antallet af personer, der ikke er blevet reddet har sat sig forholdsvis hårdt i statistikken.

Målet for beredskab er **ikke opfyldt**. Den manglende målopfyldelse tilskrives i overvejende grad aldersrelaterede materieludfordringer for kapaciteterne, der har medført udfald fra beredskabet samt nødvendige omdisponeringer af de maritime kapaciteter.

Målet for reaktionstid vurderes samlet set at være **opfyldt**. Generelt set ligger de forskellige enheder inden for målkravene for reaktionstid. De skibsbaserede helikoptere har i visse tilfælde haft svært ved at overholde kravene, og de krav er isoleret set delvist opfyldt.

Målet for uddannelse er **opfyldt**, idet redningstjenesten har deltaget i påkrævede øvelsesaktiviteter. Det bemærkes, at der ikke har været gennemført SMC-uddannelse, hvilket skyldes, at der ikke har været et uddannelsesbehov for relevant personel. Resultatkravet indgår derfor ikke i vurderingen.

Indledning

Skibsfartens og Luftfartens Redningsråd (herefter "Redningsrådet") udgiver en årlig rapport, der har til formål at redegøre og evaluere den samlede indsats for sø- og flyveredningstjenesten i grønlandsk eftersøgnings- og redningsområde i det forgange år. Evalueringen sker på baggrund af de mål- og

resultatkrav, der er fastsat af Redningsrådet for de permanente eftersøgnings- og redningsressourcer.

Rapporten er baseret på indrapporteringer fra medlemmerne af Den Operative Kontaktgruppe for sø- og flyveredningstjenesten i Grønland (OKA).



Baggrund og organisation

Søredning betegner indsatsen til redning af nødstedte på havet med alle nødvendige midler. Flyredning betegner den redningsindsats, der udføres til undsættelse af fly i nød. Sø- og flyveredningstjenesten i Grønland opererer i grønlandsk eftersøgnings- og redningsområde, som markeret i figur 1.

Sø- og flyveredningstjenesten i Grønland

I Grønland er der oprettet en eftersøgnings- og redningstjeneste, der dagligt benævnes SAR-tjenesten (Search And Rescue). Opgaver, organisation og ansvar er fastlagt i henhold til internationale forplig-

telser, nationale behov samt aftaler indgået med nationale og internationale bidragsydere. SAR-tjenesten har til formål at sikre, at der under hensigtsmæssig anvendelse af de forhåndenværende midler ydes den bedst mulige indsats for redning af nødstedte personer. Ledelsen af eftersøgnings- og redningstjenesten i Grønland er delt mellem Grønlands Politi og Joint Rescue Coordination Centre (JRCC) Grønland.

JRCC Grønland er organisatorisk og fysisk placeret ved Arktisk Kommando, som er en del af Forsvarskommandoen. JRCC Grønland har ansvaret for at assistere nødstedte personer, skibe, havanlæg og luftfartøjer i grønlandsk eftersøgnings- og redningsområde (figur 1).



Figur 1: Kort over grønlandsk eftersøgnings- og redningsområde.

Forsvarsministeriet har ansvaret for at opstille SAR-beredskabet i Grønland med mulighed for indsættelse af to helikoptere, som kan rekvireres med én times varsel. Forsvarsministeriet har kontrakt med Air Greenland om at opstille følgende beredskab:

- SAR-helikopter (EC225), der som udgangspunkt er stationeret i Kangerlussuaq, og er klar til indsættelse døgnet rundt, året rundt.
- SAR-helikopter (EC155), der som udgangspunkt er stationeret i Narsarsuaq i Sydgrønland, som er på beredskab i tidsrummet 0800-1600, året rundt.

Til brug for eftersøgning og redning i det grønlandske område kan der, afhængigt af den aktuelle situation, være følgende kapaciteter til rådighed:

- Forsvarets enheder tildelt Arktisk Kommando afhængigt af årstiden:
 - Et til to inspektionsskibe af THETIS-klassen som udgangspunkt med MH-60R SEAHAWK-helikopter.
 - To til tre inspektionsfartøjer af KNUD RASMUSSEN-klassen.
 - Mindre hurtigtgående patruljefartøjer ved Slædepatruljen Sirius i sommermånederne.
 - Et overvågningsfly (CL-604 CHALLENGER).
 - Søværnets fregatter i det omfang de er til stede i operationsområdet.
 - Andre af Forsvarets enheder hvis de befinder sig i operationsområdet i forbindelse med anden opgaveløsning.
- Grønlands Politi har fem mindre, hurtigtgående SAR-fartøjer, der er fordelt på den grønlandske kyst i byerne Tasiilaq, Qaqortoq, Nuuk, Sisimiut og Aasiaat.
- Civile og militære skibe og fly – herunder andre statsskibe – som ved FN's SAR-konvention er forpligtet til at komme nødstedte til assistance.

Skibfartens og luftfartens redningsråd

Skibsfartens og Luftfartens Redningsråd er nedsat af forsvarsministeren den 25. maj 1960. Redningsrådet har til opgave at overveje og indstille til vedkommende ansvarlige ministre om foranstaltninger til den bedst mulige gennemførelse af eftersøgnings- og redningsoperationer, som det efter gældende bestemmelser påhviler danske myndigheder at udføre eller lade udføre i relation til skibsfarten og luftfarten, jf. gældende cirkulære om Skibsfartens og Luftfartens Redningsråd af 18. juni 2012.

Den Operative Kontaktgruppe for sø- og flyveredningstjenesten i Arktis (OKA)¹ har til opgave at styrke det tværgående, praktiske samarbejde mellem de bidragende myndigheder og enheder inden for sø- og flyveredningstjenesten. Kontaktgruppen refererer direkte til Redningsrådet for at sikre effektiv behandling og implementering.

Redningsrådet har udarbejdet mål- og resultatkrav for de permanente eftersøgnings- og redningsressourcer. Mål og krav skal sikre, at det er muligt at evaluere den samlede indsats og afdække udviklingstendenser i den operative indsats. Redningsrådet kan løbende evaluere og tilpasse mål- og resultatkravene efter eventuelle behov.

Redningsrådet udgiver publikationen "SAR Grønland" bind 1 og 2, som opstiller fælles, klare og enkle retningslinjer for alle komponenter, der indgår i eller bistår sø- og flyveredningstjenesten i Grønland.

Det bemærkes, at Grønlands Politi har eftersøgnings- og redningsansvaret på land – herunder på indlandsisen – overalt i Grønland. SAR på land ikke er omfattet af Redningsrådets kompetence og vil derfor ikke blive behandlet yderligere i redegørelsen.

¹ I den Operative Kontaktgruppe for sø- og flyveredningstjenesten i Arktis indgår: Rigspolitiet, Grønlands Politi, NAVIAIR, Det kommunale beredskab, Søfartsstyrelsen, Aasiaat Radio, Air Greenland og Arktisk Kommando.

Opfyldelse af mål- og resultatkrav for 2024

Med fokus på "redning af menneskeliv" er formålet med mål- og resultatkravene at følge, om SAR-tjenesten effektivt og afpasset kan reagere på samtlige modtagne nødopkald i den grønlandske SAR-organisations geografiske ansvarsområde. Herunder om organisationen kan koordinere og indsætte passende og relevante enheder – også enheder, der ikke indgår i den etablerede SAR-struktur.

Samtlige enheder i den nationale SAR-struktur skal kunne reagere inden for det fastsatte varsel. Andre relevante enheder, der ikke indgår i denne struktur, skal kunne indsættes i fornødent omfang og med så kort reaktionstid, som det er muligt.

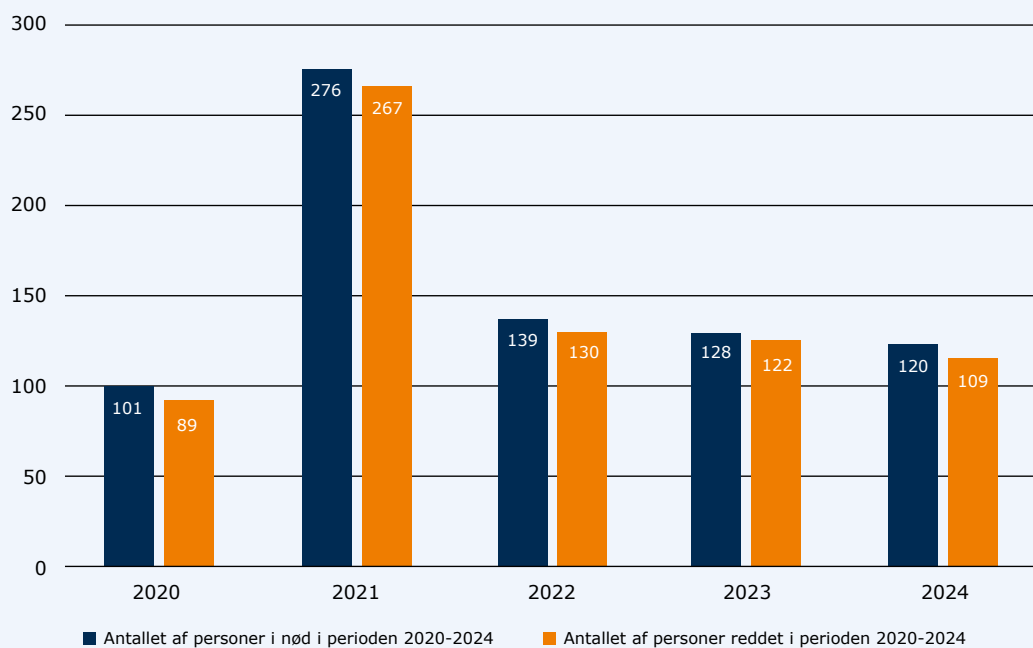
Redningstjenesten har indsamlet data for 2024 for at kunne måle opfyldelsesgraden af mål- og resultatkravene.

Redning

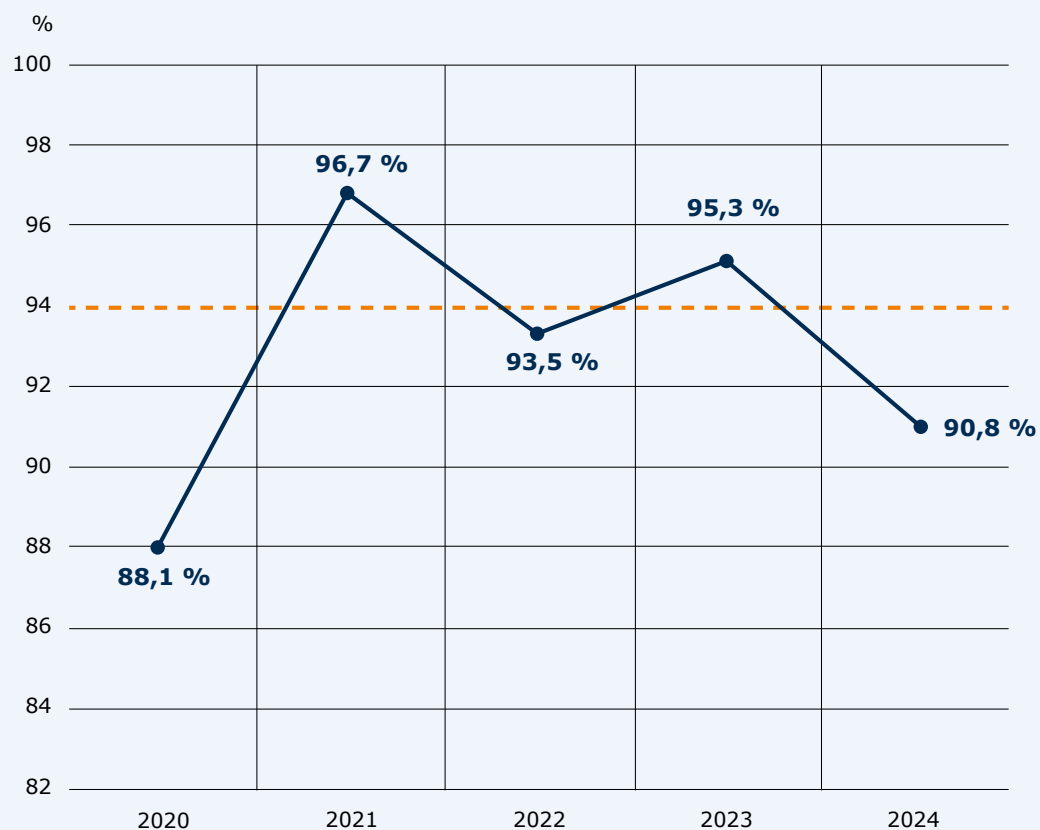
MÅL	EFFEKT	MÅLOPFYLDELSE I 2024
Redning af flest mulige menneskeliv med færreste mulige følgevirkninger for den reddede.	At redde mindst 94 %* af de personer, der er i den grønlandske SAR-organisations geografiske område og er i fare for at omkomme.	Målet for redning er ikke opfyldt, idet redningsprocenten for den seneste, femårige periode er 93,8 %.

* Redningsprocenten er et gennemsnit målt over den seneste, femårige periode. Kravet til redningsprocenten er ikke et udtryk for, at der accepteres et tab på 6 %, men at det ikke er realistisk muligt at redde 100 %. Der vil være tilfælde, hvor personer bevidst er sprunget i havet (fx ved selvmordsforsøg), eller hvor hændelsens karakter betyder, at det under ingen omstændigheder ville have været muligt at ændre udfaldet. Alle personer, der eftersøges som følge af en iværksat SAR-operation, betegnes i det følgende som "personer i nød".

Figur 2: Antal personer i nød samt antal personer reddet i årene 2020-2024.



Figur 3: Redningsprocenten i årene 2020-2024.



Beredskab

MÅL	MÅLOPFYLDELSE I 2024
Opretholdelse af et tilstrækkeligt nationalt SAR-beredskab, der effektivt og afpasset kan reagere på samtlige modtagne nødopkald, herunder indsætte passende og relevante enheder.	Målet for beredskab er samlet set ikke opfyldt. Den manglende målopfyldelse tilskrives i overvejende grad aldersrelaterede materieludfordringer for kapaciteterne, der har medført udfald fra beredskabet samt nødvendige omdisponeringer af maritime kapaciteter.

RESULTATKRAV	OPFYLDELSE I 2024
1. Min. ét inspektionsskib inkl. en skibsbaseret helikopter (365 døgn).	Resultatkravet er ikke opfyldt.
2. To til tre inspektionsfartøjer (882 døgn).	Resultatkravet er ikke opfyldt.
3. Et overvågningsfly til patruljering 365 døgn.	Resultatkravet er ikke opfyldt.
4. En EC225 SAR-helikopter på beredskab 365 beredskabsdøgn.	Resultatkravet er delvist opfyldt.
5. En EC155 SAR-helikopter på beredskab 365 beredskabsdøgn i tidsrummet 0800-1600.	Resultatkravet er ikke opfyldt.

Reaktionstid

MÅL	MÅLOPFYLDELSE I 2024
Ved redningsoperationer reageres på samtlige opkald, og de fastsatte reaktionstider må ikke overskrides.	Målet for reaktionstid er samlet set opfyldt.

RESULTATKRAV	OPFYLDELSE I 2024
1. Den maksimale reaktionstid i redningscentralen (JRCC) ved eftersøgnings- og redningsoperationer skal være under 6 minutter.	Resultatkravet er opfyldt.
2. Den gennemsnitlige reaktionstid i redningscentralen (JRCC) ved eftersøgnings- og redningsoperationer skal være under 5 minutter.	Resultatkravet er delvist opfyldt.
3. Den maksimale reaktionstid for Arktisk Kommandos skibe og fartøjer skal være under 60 minutter fra alarmering til afgang.	Resultatkravet er opfyldt.
4. Den gennemsnitlige reaktionstid for Arktisk Kommandos skibe og fartøjer skal være under 45 minutter fra alarmering til afgang.	Resultatkravet er opfyldt.
5. Den maksimale reaktionstid for skibsbaserede helikoptere skal være under 60 minutter.	Resultatkravet er opfyldt.
6. Den gennemsnitlige reaktionstid for skibsbaserede helikoptere skal være under 45 minutter.	Resultatkravet er delvist opfyldt.
7. Den maksimale reaktionstid for et overvågningsfly på jorden er 12 timer.	Resultatkravet er opfyldt.
8. Den gennemsnitlige reaktionstid for et overvågningsfly på jorden skal være under 11 timer.	Resultatkravet er opfyldt.
9. Den maksimale reaktionstid for Aasiaat Radio ved nødopkald er 6 minutter.	Resultatkravet er opfyldt.
10. Den gennemsnitlige reaktionstid for Aasiaat Radio ved nødopkald skal være mindre end 5 minutter.	Resultatkravet er opfyldt.

11. Den maksimale reaktionstid for videreformidling af nødopkald fra Aasiaat Radio til Grønlands Politi og/eller JRCC Grønland er 10 minutter.	Resultatkravet er opfyldt.
12. Den gennemsnitlige reaktionstid for videreformidling af nødopkald fra Aasiaat Radio til Grønlands Politi og/eller JRCC Grønland skal være mindre end 8 minutter.	Resultatkravet er opfyldt.
13. Den maksimale reaktionstid for Grønlands Politi ved eftersøgnings- og redningsoperationer skal være under 6 minutter.	Resultatkravet er opfyldt.
14. Den gennemsnitlige reaktionstid for Grønlands Politi ved eftersøgnings- og redningsoperationer skal være under 5 minutter.	Resultatkravet er opfyldt.
15. Den maksimale reaktionstid for Air Greenlands landbaserede helikopter EC225 skal være under 60 minutter.	Resultatkravet er opfyldt.
16. Den gennemsnitlige reaktionstid for Air Greenlands landbaserede helikopter EC225 skal være mindre end 55 minutter.	Resultatkravet er opfyldt.
17. Den maksimale reaktionstid for Air Greenlands landbaserede helikopter EC155 skal være under 60 minutter.	Resultatkravet er opfyldt.
18. Den gennemsnitlige reaktionstid for Air Greenlands landbaserede helikopter EC155 skal være mindre end 55 minutter.	Resultatkravet er ikke opfyldt.

Uddannelse

MÅL	MÅLOPFYLDELSE I 2024
Redningstjenestens enheder skal være veludannede og være i stand til at koordinere på tværs.	Målet for uddannelse er opfyldt.

RESULTATKRAV	OPFYLDELSE I 2024
Operative enheder, som er fast tilknyttet SAR-tjenesten, deltager i minimum én rednings- eller samarbejdsøvelse inden for en toårig periode. Der gennemføres som minimum: • én national øvelse hvert andet år, som indrager alle myndigheder med operative ressourcer i søredningstjenesten. • én øvelse hvert andet år, som har karakter af og fokus på redning i forbindelse med en maritim katastrofe. • én international øvelse hvert tredje år, som tilstræbes på skift at involvere lande, med hvem Danmark har operative samarbejds-aftaler.	Resultatkravet er opfyldt.
Søværnskommandoen og Arktisk Kommando tilstræber en gang årligt at gennemføre kurser i SAR Mission Coordinator (SMC) og On Scene Coordinator (OSC) i Grønland. Endvidere uddanner Søværnskommandoen i Frederikshavn i global Maritime Distress Safety System (GMDSS) samt betjeningskurser for operatører af computerhjælpemidler til SAR-operationer. Overnævnte kurser gives til personel, som har behov for at være kvalificeret til at bestride poster inden for søredningstjenesten. Kursernes indhold er afstemt efter internationale anbefalinger hertil og afholdes i det omfang, der kan sikre tilstrækkelig kvalifikation på overnævnte poster.	Resultatkravet indgår ikke i vurderingen, idet der ikke har været et uddannelsesbehov for relevant personel ved Grønlands Politi, NAVIAIR og AKO. Der er derfor ikke afholdt SMC- og OSC-kurser i perioden.

Sammenfattende betragtninger og tiltag

Redningsrådet vil fremover lægge særlig opmærksomhed på de områder, hvor mål- og resultatkrav ikke er tilstrækkeligt opfyldt. På baggrund af rapportens opgørelse og vurdering af mål- og resultatkrav for 2024 kan det konstateres, at det i særdeleshed gælder for den samlede redningsprocent samt de beredskabskrav, der stilles til kapaciteterne.

Der ses en høj grad af aldersrelaterede materieludfordringer for kapaciteterne, der indgår i redningstjenesten i Grønland, hvilket medfører udfald fra beredskabet, hvormed målet for beredskaber ikke er opfyldt. Dertil kommer, at særligt vejrlig og teknisk vedligehold medfører lejlighedsvis udfald af beredskabet for de flyvende kapaciteter.

Redningsrådet noterer sig, at der med *Delaftale 1 om Arktis og Nordatlanten under forsvarsforliget 2024-2033* er truffet beslutning om, at der anskaffes tre nye arktiske skibe til erstatning af skibe i THETIS-klassen. Endvidere bemærkes det, at der er truffet beslutning om en række andre initiativer blandt andet med henblik på at styrke eftersøgnings- og redningsindsatsen i Grønland, herunder styrkelse af Arktisk Kommando samt styrkelse af evnen til indsættelse og kommunikation, styrket satellitkommunikation, langtrækkende droner som kan bidrage til eftersøgningsopgaver, ligesom et øget optag på Arktisk Basisuddannelse, som giver kompetencer til at løse rednings- og beredskabsopgaver.

Redningsrådet bemærker endvidere, at Forsvarsministeriets Materiel- og Indkøbsstyrelse har indgået en aftale med Air Greenland om anskaffelse og installation af avanceret udstyr til SAR-helikopteren på konstant beredskab. Aftalen indebærer, at den EC225-helikopter som Air Greenland stiller til rådighed for SAR-opgaver, fremadrettet udstyres med både infrarødt kamera (FLIR) og nattesynsud-

styr (NVG). Systemerne skal forbedre mulighederne for hurtigere og mere præcis lokalisering af nødstedte personer både til lands og til vands.

Redningsprocenten for 2024 var 90,8. I forhold til de opstillede mål- og resultatkrav er dette et ikke tilfredsstillende resultat. Det vurderes, at den primære årsag til den lave redningsprocent skal findes i, at der i 2024 var relativt få redningsmissioner, hvorfor antallet af personer, der ikke blev reddet har sat sig forholdsvis hårdt i statistikken.

Det vurderes, at en bidragende årsag til at der i 2024 var relativt få, der kom i nød, kan være, at der i en periode har været større opmærksomhed på forhold, der kan bidrage til at øge sejladsikkerheden i grønlandske farvande.

Redningsprocenten for den seneste femårige periode (93,8 %) påvirkes desuden af en lav redningsprocent i 2020 (88,1 %).

I arbejdet med evalueringen af redningsindsatsen i Grønland i 2024 har Redningsrådet identificeret følgende udviklingsområder:

- Styrkelse af Arktisk Kommandos evne at optimere anvendelsen af tildelte kapaciteter og effekter i rammen af SAR Grønland.
- Styrkelse af Arktisk Kommandos evne til at validere og kvalificere tilvejebragte data i forhold til de fastsatte mål- og resultatkrav.
- Styrkelse af Redningsrådets evne til at behandle og kvalificere produkter til styrkelse af den samlede SAR-indsats i Grønland.
- Fortsat fokus på tiltag til øget sikkerhed ved færdsel på havet.

Konklusion

Med afsæt i de identificerede udviklingsområder vil Redningsrådet iværksætte følgende tiltag:

- Der fortsættes en gennemgribende revidering af SAR Grønland bind I og II, som dels skal medvirke til en optimering af Arktisk Kommandos anvendelse af kapaciteterne, dels skal styrke evnen til at konkretisere og kvalificere en ængstelse til en redningsoperation.
- I evalueringen af redningsindsatsen i Grønland bør der fortsat fokuseres særligt på de særegne geografiske og klimatiske forhold, som redningstjenesten i Grønland er underlagt.

Skibsfartens og Luftfartens Redningsråd vurderer samlet set, at sø- og flyveredningstjenestens indsats for året 2024 er delvist tilfredsstillende. Den samlede vurdering bygger på opfyldelsesgraden af de mål- og resultatkrav, der er fastsat for redningstjenesten i Grønland.

- Målet for redning er **ikke opfyldt**, idet sø- og flyveredningstjenesten har haft en gennemsnitlig redningsprocent på 93,8 % over den seneste femårige periode. Det er marginalt under kravet på 94 %.
- Målet for beredskab er **ikke opfyldt**. Den manglende målopfyldelse tilskrives i overvejende grad aldersrelaterede materieludfordringer for kapaciteterne, der har medført udfald fra beredskabet samt nødvendige omdisponeringer af de maritime kapaciteter.
- Målet for reaktionstid vurderes samlet set at være **opfyldt**. Generelt set ligger de forskellige enheder inden for målkravene for reaktionstid. De skibsbaserede helikoptere har i visse tilfælde haft svært ved at overholde kravene, og de krav er isoleret set delvist opfyldt.
- Målet for uddannelse er **opfyldt**, idet redningstjenesten har deltaget i påkrævede øvelsesaktiviteter. Det bemærkes, at der ikke har været gennemført SMC-uddannelse, hvilket skyldes, at der ikke har været et uddannelsesbehov for relevant personel. Resultatkravet indgår derfor ikke i vurderingen.





Holmens Kanal 9
1060 København K
DK – Denmark
www.fmn.dk